

מניין הפרות האדומות שנשרפו לטהרתן של ישראל מימות משה רבינו ועד כה, עמד על תשע פרות כשהעשירית תיעשה על ידי משיח צדקינו שיתגלה ויבוא בעזה"י במהרה בימינו.

אפר הפרה, סגולתו לטהר טמאי מתים, וגדולי המפרשים מעידים, שאפר פרה אדומה היה נמצא בידי אמוראי ארץ ישראל שהתגוררו אחרי חורבן הבית, והם השתמשו בו לטהרתם. בגמרא מסכת נדה (דף ו ע"ב) נאמר: "אמר עולא, חבריא מדכן בגלילא", ומסביר רש"י: "חבירים שבגליל מטהרים יינם לנסכים ושמונם למנחות, שמוא ייבנה בית המקדש בימיהם".

דברים מפורשים ברוח זו כותב גם הרא"ש, שאמוראי ארץ ישראל השתמשו באפר הפרה: "ויש ליתן טעם לדבר, משום דבימי אמוראים היו אוכלים תרומה טהורה בארץ ישראל, כי היה להם אפר פרה, כדאמרינן חבריא מדכן בגלילא".

ואכן הגאון הרב חיד"א מעיד, שהאריז"ל הקדוש השתמש באפר פרה אדומה, כי אלמלא כך, לא היה מגיע לדרגות נשגבות, כפי שהגיע. "ולבי אומר לי, שהרב ז"ל היה מעלים הדבר העלם נמרץ לרוב ענוותנותו".

אין איפוא פלא, שמקום גניזת אפר פרה האדומה הוא בסביבת עין כחל הסמוכה לעכברא, העיירה ששימשה מקום מגורי חכמי הגליל בתקופת האמוראים בארץ ישראל.

על איזור עין כחל אנו קוראים במסכת כלים של בית המקדש, בספרו של אחד מגורי האריז"ל, "עמק המלך", לרבי נפתלי במוה"ר יעקב אלחנן מילידי פרנקפורט: "אלו המשניות כתבו חמשה צדיקים גדולים, והם: שימוש הלוי, וחזקיה, וצדקיה, וחגי הנביא, וזכריה בן עדו הנביא, והם גנזו הכלים של בית המקדש, ולא יתגלו עד בוא יום משיח בן דוד. ואלו הן משקלי הכסף הגנוזים בעין כחל על ידי ברוך וצדקיה, ככרי כסף מאה ועשרים רבוא, ושל כסף טוב למאה וששים רבוא. כרובים שאין להם משקל, כיורים של נחושת שאין להם משקל, מוחבת של זהב ג' אלפים, ושולחנות של זהב טוב אין ערך לדמיהן, שקמים של זהב שכל מיני מעדנים תלויים בהם והן של זהב מזוקק שזקק דוד מלך ישראל, כל אלו גנום צדקיהו".

מאז גילו ענין גניזת אוצרי המקדש בעין כחל על ידי בעל "עמק המלך", לא חדלו יושבי ארץ הגליל מלהזכיר ענין זה, והרבה סיפורים נפלאים נמסרו מפה לאוזן, וכך מסופר בספר "חבת ירושלים": "עין כחל, לדרום צפת סמוך לעכברא בדרך שהולכים מצפת לטבריה יש בקעה גדולה ועמוקה מאוד, ולמטה מעין מים טובים, ונקרא עין

כחל ועוברים דרך עליו. ויש שם כמה בתים, ושם נגד מזרח יש הר זקוף וגבוה למאד, ולמעלה בראשו חצוב מעט בעובי ההר כדמות שער וסתום. ואומרים, שבזה ההר גנזו כלי בית המקדש, והלא המה בכתובים במסכת כלים של ביהמ"ק".

ענין האוצרות הטמונים בעין כחל הגיע גם לאוזניו של נפוליון קיסר צרפת בבואו לארץ ישראל למסע כיבוש בשנת תקנ"ט (1907) כאשר שם מצור על עכו ולא כבשה יצאו פלוגות חייליו וכבשו את העיר צפת, והגיעו עד גשר בנות יעקב הבנוי על הירדן העליון ומכאן הוא פנה אל עין כחל לגלות מטמוניו. וכך מספר רבי משה רייזר בספרו "שערי ירושלים": עין כחל, בקעה גדולה ועמוקה מאד, ובה מעין מים טובים, ועל שמו נקראת עין כחל שם מעט בתים, תושבים ישמעאלים ערביים, ולמזרחו הר גבוה ורם ומשופע מאד ואומרים כי שם נגנזו כלי בית המקדש".

"מלך צרפת, נאפולעאן, זה כחמישים שנה שהיה בארץ ישראל וגם אצלו היה ידוע על ידי ספרי דברי הימים ששם בהר עין כחל הכלים גנוזים וחפר את ההר כמעט עד חציו, אך לריק היה יגיעו, ולשוא היה עמלו, כי לא ידע שלא יוכלו להתגלות אליו ולא לאחר, עד שיבא משיח בן דוד".

בשנת תרמ"ח עבר במקום זה הצדיק רבי מנחם מנדל ראב"ן, בנוסעו מירושלים למירון להילולא, וכך הוא מתאר את עין כחל:

"כשתי שעות נסענו על יד שפת הים כנרת, ובכל עת ורגע בנטות הפרדה ימין או שמאל, דמיתי כי עוד מעט והנני בירכתי הים, אחד שתי שעות נטה המנהיג את הפרדה, מני דרך הים, ונלך על משעול ההרים הגדולים המלאים סלעים ואבני נגף, כשעה שמינית באנו אל כפר עין כחל וגם שם נראו חורבת בתים וחצרות גלים מונחים על תלמי השדה. עין מעין נחמד יוצא משם, ישקו ממנו עדרי הנוסעים ברצוא ושוב, שם נראה חפירת חצי ההר, אשר חפר נאפאלען בדמיון כזב, למצוא שם את כלי המקדש הטמונים שם, כנודע על פי הקבלה כי שם הם ספונים אבל חפר ויגע ומאומה לא מצא".

בשנות תרכ"ט ביקר הצדיק רבי יחזקאל שרגא משינאווא, בעל "דברי יחזקאל" בארץ ישראל במשך 18 חדשים אחרי שהותו בטבריה, עשה הצדיק ובני פמלייתו את הדרך מטבריה לצפת ברכיבה. הצדיק משינאווא יצא את טבריה בשעות הבוקר המוקדמות, ואנשי צפת ורבה של צפת, רבי שמואל העליר בראשם, המתינו לצדיק משך כל שעות היום, כי איחרו פעמותיו לעתות ערב הגיע הצדיק לצפת בני פמלייתו סיפרו, שהצדיק התעכב באמצע הדרך על יד בקעה אחת, ירד מהסוס ושהה שם כל היום בשדה הפתוח בתפילה, בדבקות, ובייחודים עילאיים איש לא ידע מה המיוחד במקום הזה, אזי אמר להם רבי שמואל העליר כי ידוע לו, שבמקום זה קברו והטמינו בעת חורבן הבית כלי קודש, ובמיוחד צנצנת מלאת אפר פרה אדומה של משה רבינו.

חוד הפרשה

נצור לשונך

יש לשבחיו!

1. מי הוא אב הטומאה ומי הוא אבי אבות הטומאה?
2. למה נסמכה פרה אדומה למיתת מרים?

ואם יחפוץ לשבח אדם, אשר כבר הוחזק לרבים ונודע לאדם כשר וצדיק ואשר לא נמצא בו רעה ואשמה - גם על פני שונא ומקנא יש לשבחיו! כי לא יוכל לגנותו, ואם יגנהו, ידעו הכל, אשר פיו דבר שוא. (חפץ חיים)